

II Spotkanie Branży Petrochemicznej
Polski Rynek Paliw
21 czerwca 2012 roku

FROB FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

www.frob.pl

Wysokość opłat kartowych ogranicza rentowność branży paliwowej

KRS: 397249, REGON: 145822971
NIP: 522-299-00-98
nr konta: 72 2490 0005 0000 4520 2540 5254

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO
ul. 1 Sierpnia 1 lok. 36, 02-134 Warszawa
tel.: +48 884 824 864

Wysokie opłaty kartowe uderzają w rynek

- ✓ Problem jest znany od wielu lat, ale instytucje państwowe nie są w stanie doprowadzić do jego rozwiązania.
- ✓ Szansą na znaczną poprawę były prace prowadzone przy NBP, których celem było wprowadzenie rozwiązania kompromisowego, korzystnego dla wszystkich stron.
- ✓ Fiasco rozmów przy NBP, ze względu na nieprzystąpienie do porozumienia MasterCard i w konsekwencji prawdopodobne odstąpienie Visa – ostateczne stanowisko NBP 29.06.2012.
- ✓ Deklaracje Visa i MasterCard (na chwilę obecną nie poparte realnymi działaniami) są niewystarczające.
- ✓ Konieczny jest ciągły nacisk na decydentów w sprawie redukcji zawyżonych opłat kartowych, w celu rozwiązania problemu.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB

www.frob.pl

FROB reprezentuje akceptantów kart

Pierwszy projekt powoływany przez **akceptantów** dla wsparcia zrównoważonego rozwoju obrotu bezgotówkowego w Polsce. **nowa jako**. Start formalny. listopad 2011.

Platforma otwarta dla firm **ka dej wielko ci**

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

FROB działa na rzecz rozwoju bezgotówkowego

Przełamywanie barier rozwoju obrotu bezgotówkowego.

Aktywne włączanie akceptantów w proces kształtowania systemu obrotu bezgotówkowego.

Reprezentowanie akceptantów w procesie legislacyjnym związanym z rozwojem obrotu bezgotówkowego w Polsce.

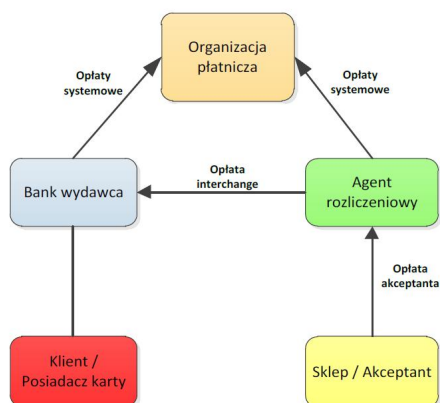
Aktywne działania w zakresie promowania alternatywnych, nisko kosztowych systemów płatności bezgotówkowych.

Podnoszenie świadomości i poziomu wiedzy na temat płatności bezgotówkowych.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Skomplikowany system płatności kartowych

- ✓ **Merchant Service Charge (MSC)**
  - *Interchange fee* (IF)
  - Assessment Fee (marketing licencje, procesowanie)
  - Marża agenta rozliczeniowego

- ✓ **Struktura IF**
  - Procentowa
  - Stała
  - Kombinacja dwóch powyższych

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

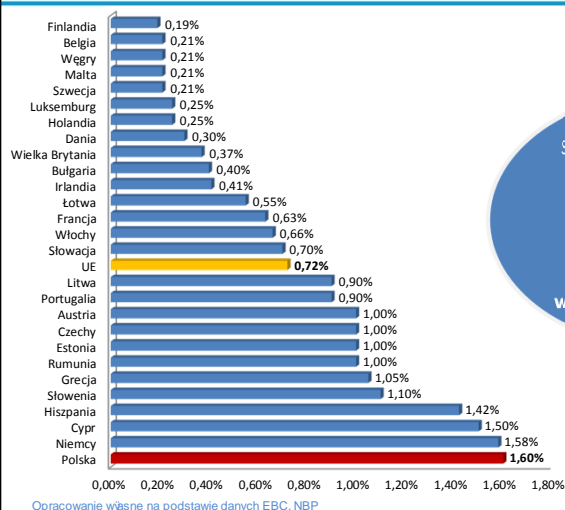
Interchange fee barierą dla akceptantów

- ✓ Systemy VISA i MasterCard, poprzez szereg własnych regulacji, doprowadziły do braku transparentności sposobu ustalania wysokości opłaty *interchange*.
- ✓ Obecnie akceptant może negocjować jedynie marżę agenta rozliczeniowego. Żaden mechanizm rynkowy nie wpływa na wysokość opłaty *interchange* – akceptant nie może jej negocjować.
- ✓ Stawka opłaty *Interchange* w Polsce jest najwyższa w Europie (wg NBP szacowany przychód banków na 2010 to 1,42 mld).
- ✓ Zdarza się, że wysokość opłaty MSC przekracza wysokość marży, np. na artykułach z ceną regulowaną (akcyza).
- ✓ Programy „VISA Płać Wszędzie” i „Innovation for Poland” przełożyły się na nowe opłaty powiększające koszty akceptantów.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Poziom *interchange fee* w Polsce jest za wysoki

Stawki opłat *interchange* w Polsce są dziś ponad dwukrotnie wyższe w stosunku do wartości średniej stawek obowiązujących we wszystkich państwach UE.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Brak zmian przyczyną wzrostu kosztów akceptantów

Wzrost liczby transakcji bezgotówkowych, przy zachowaniu obecnego poziomu *interchange* to systematyczny wzrost kosztów operacyjnych dla przedsiębiorców.

Prognozowany wzrost udziału płatności bezgotówkowego w ogóle transakcji dokonywanych przez klientów, prowadzić będzie do wzrostu kosztów całkowitych przedsiębiorców.

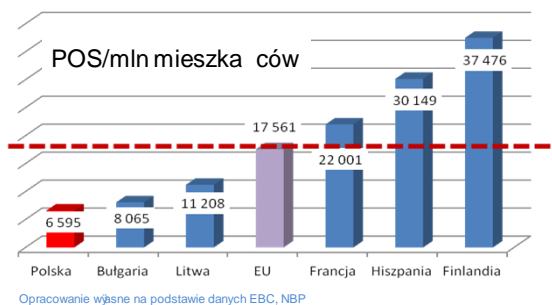

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Potrzeba rozwoju sieci akceptacji

Mimo rosnącej liczby transakcji **niewielka liczba akceptantów** jest argumentem dla banków za utrzymaniem wysokiej opłaty *interchange*.

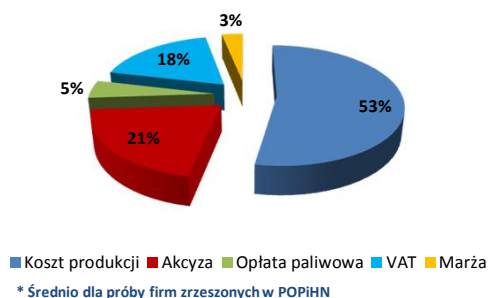
Rozwój sieci jest konieczny, ale wymaga urealnienia kosztów akceptacji kart.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Istotny wpływ opłaty na marżę

Struktura ceny detalicznej oleju napędowego w 2011 roku

Przykład

- ✓ Zakup paliwa za 100 zł (17,7 litra ON po 5,65 zł/l)
- płatność gotówką: koszt 3,7 gr
- **płatność kartą: koszt 161 gr**

Koszt krańcowy przyjęcia
płatności gotówkowej vs
kartowej*

**44 x drożej dla kart
bankowych**

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Interchange fee w sektorze paliwowym

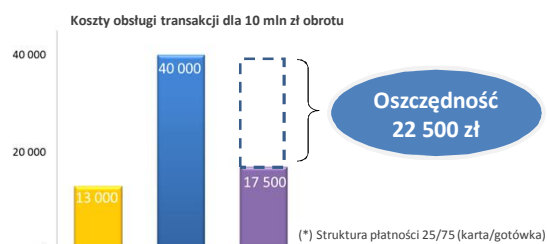
- ✓ Czynniki kluczowe dla branży paliwowej mające krytyczny wpływ na wielkość opłat za karty płatnicze:
  - **Bardzo niskie marże na paliwie**, których znaczna część jest konsumowana przez opłaty za karty płatnicze,
  - **Różne formy podatków**, akcyzy są dominującą składową ceny paliwa, opłata akceptanta naliczana od wartości brutto,
  - **MSC jest w większości przypadków połową marży brutto**, z której musimy pokryć wszystkie koszty operacyjne,
  - Duże firmy paliwowe nie są w stanie uzyskać lepszej oferty rynkowej – nawet w przypadku własnych sieci telekomunikacyjnych, terminali itp.
- ✓ **IF jest płacone przez wszystkich klientów** – w niektórych miesiącach 2011 gdyby przypisać IF bezpośrednio do formy płatności IF przekraczało wysokość całej marży brutto.
- ✓ Przy zachowaniu wzrostu który wspieramy, wzroście cen, i braku zmian **branża NIE JEST w stanie ponieść tak wysokich kosztów.**

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Akceptanci mogą zyskać

Efekty podejmowanych przez FROB działań przyczynią się do realnych oszczędności przedsiębiorców z tytułu akceptacji kart, a tym samym do wzrostu zysku akceptantów.

- Koszt transakcji gotówkowych – przy prowizji za wpłatę do banku 0,04% oraz kosztach stałych obsługi gotówki 10 000 zł (m.in. liczenie, pakowanie,
- Koszt transakcji bezgotówkowych dla *interchange fee* na poziomie 1,6%
- Koszt transakcji bezgotówkowych dla *interchange fee* na poziomie 0,7%

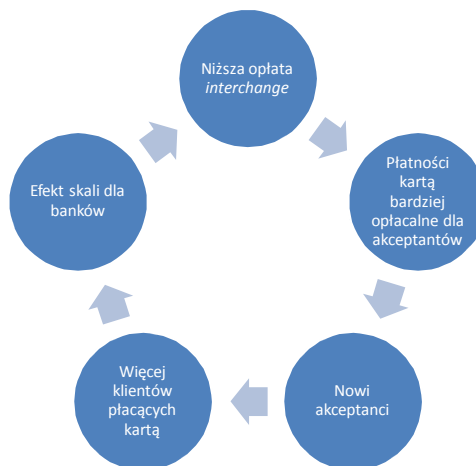
Obniżka *interchange* do poziomu średniej europejskiej oznacza obniżenie kosztów operacyjnych nawet o ponad 50%.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Rozwiązanie problemu wymaga współpracy

Doprowadzenie do obniżenia opłaty *interchange* wymaga stałego nacisku ze strony akceptantów na decydentów w administracji państwowej, jak również na przedstawicieli banków komercyjnych oraz organizacji płatniczych.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

FROB działa na rzecz pozytywnych zmian

Od momentu powstania w listopadzie 2011 roku Fundacja Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego podjęła szereg działań, dzięki którym **stała się kluczową organizacją reprezentującą interesy przedsiębiorców w kwestii normalizacji zasad funkcjonowania rynku kartowego, w tym:**

- ✓ **Reprezentowanie akceptantów w pracach Zespołu ds. Interchange przy NBP.**
- ✓ **Współpraca z naukowcami** w celu opracowania optymalnych działań w wypadku realizacji zróżnicowanych scenariuszy obniżki *interchange*.
- ✓ Działania edukacyjne i promocyjne skierowane do studentów.
- ✓ **Przygotowanie zaplecza merytorycznego dla przedsiębiorców** w celu zwiększania ich wiedzy na temat obrotu kartowego.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

FROB aktywizuje opinię publiczną

Jest szansa na ustawowe ograniczenie prowizji od kart

Kartą jednak taniej?

Główni gracze na rynku ogłaszają swój plan

Obecnie w Polsce nie ma jednolitego systemu opłat za usługi kartowe. W Europie Zachodniej, gdzie funkcjonuje system opłat z ograniczonymi prowizjami, sytuacja jest inna. W naszym kraju, w szczególności w przypadku kart kredytowych, opłaty są znacznie wyższe. W związku z tym, wdrożenie jednolitego systemu opłat, który ograniczyłby wysokość prowizji, jest jednym z najważniejszych zadań stojących przed Komisją Europejską. W tym celu Komisja prowadzi badania i konsultacje z interesariuszami, w tym z bankami i sklepami. W ramach tych działań, wdrożenie jednolitego systemu opłat, który ograniczyłby wysokość prowizji, jest jednym z najważniejszych zadań stojących przed Komisją Europejską. W tym celu Komisja prowadzi badania i konsultacje z interesariuszami, w tym z bankami i sklepami.

MasterCard może rozbić kompromis?

Byłby to jednak dowód sporej arogancji z uwagi na to, że bankom i sklepom po wielu latach udało się wypracować porozumienie - mówi Robert Łaniewski

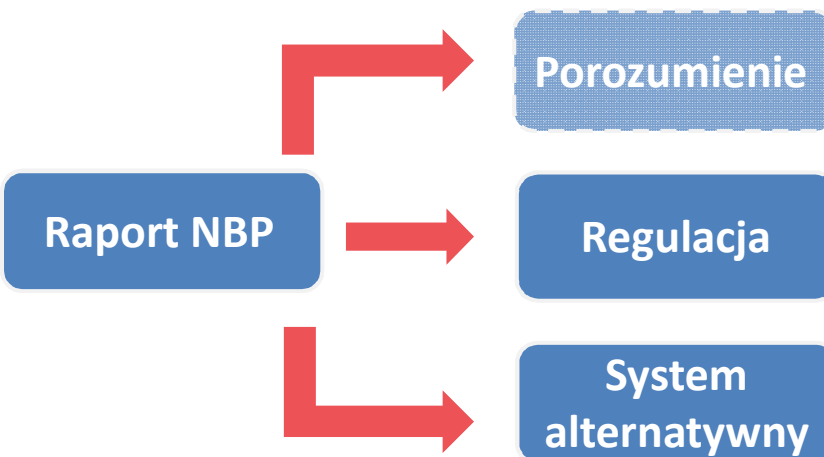
„Mamy szansę nadać kierunek rozwiązywania problemu wysokości opłaty interchange innym krajom

Zwiększanie świadomości wagi problemu wśród zróżnicowanych grup, poprzez obecność medialną.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Scenariusze rozwiązań

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Alternatywa kompromisu

1. **Regulacja** - wprowadzenie maksymalnych stawek opłat *interchange* dla Polski lub uregulowanie – wraz z opłatą *interchange* – również pozostałych elementów opłaty akceptanta. Wprowadzenie, wzorem rynku energetycznego i telekomunikacyjnego, systemu ustalania, akceptowania i kontrolowania opłat wraz z utworzeniem nowego urzędu centralnego lub powierzeniem zadań w tym zakresie instytucji już istniejącej.
2. Rozważenie podjęcia przez NBP i banki działań mających na celu **pokrywanie przez akceptantów realnych kosztów gotówki**.
3. Działania akceptantów **ograniczające czasowe lub stałe akceptowanie wybranych lub wszystkich kart płatniczych**.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

FROB inicjuje zmiany (MF)

Niezależnie od sposobu w jaki uzyskany zostanie efekt obniżenia opłaty *interchange* FROB podejmować będzie działania mające na celu, realizację następujących założeń:

1. **Zwiększenie przejrzystości** kosztów instrumentów płatniczych.
2. **Ograniczenie *honour-all-cards rule*** – umożliwienie akceptantom rezygnacji z przyjmowania płatności tymi rodzajami kart których akceptacja kosztuje zbyt drogo.
3. **Obligatoryjne, pełne informowanie akceptantów o wszystkich opłatach** związanych z instrumentami płatniczymi, w tym o strukturze opłaty akceptanta (*merchant discount fee*) – jaką jej część stanowi opłata *interchange*, a jaką marża agenta rozliczeniowego.
4. **Umożliwienie stosowania zniżek i opłaty dodatkowej (*surcharge*)**.
5. **Możliwość braku akceptacji przez odbiorcę w umowie z dostawcą jednolitej opłaty od wszystkich instrumentów płatniczych** oraz odmowy akceptacji przez odbiorcę płatności wszystkimi rodzajami kart płatniczych.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

FROB będzie dążyć do zmian

W przypadku braku porozumienia FROB będzie się angażował w następujące działania:

- I. Regulacja w ramach nowelizowanej ustawy o usługach płatniczych
  1. Współpraca z Ministerstwem Finansów – etap rządowy.
  2. Etap prac parlamentarnych:
    - a. Komisja Finansów Publicznych,
    - b. Podkomisja ds. Instytucji Finansowych,
    - c. Senat.
- II. Budowa systemu alternatywnego
  1. Powołanie zespołu projektowego prowadzonego przez środowisko akceptantów:
  2. W skład powinni wchodzić przedstawiciele:
    - a. Akceptantów,
    - b. MF i NBP,
    - c. Jednego z największych banków komercyjnych,
    - d. Wybranej firmy technologicznej.

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl

Dziękuję za uwagę!

Robert Łaniewski, Prezes Zarządu FROB
robert.laniewski@frob.pl

FUNDACJA ROZWOJU OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

FROB
www.frob.pl